

Socialförsäkringsutskottet

Direktåtkomst för Migrationsverket hos andra myndigheter (Promemoria 2020-05-26)

Inspektionen för socialförsäkringen (ISF) kan varken tillstyrka eller avstyrka förslaget att ge Migrationsverket direktåtkomst till databaser hos andra myndigheter, eftersom det saknas en grundlig avvägning mellan samhällsintresset och integritetsrisker med förslaget. ISF anser därför att förslaget behöver utredas vidare.

Utskottets förslag bygger på ett förslag av Utredningen om åtgärder för att stärka arbetskraftsinvandrarens ställning på arbetsmarknaden (SOU 2016:91), men är något bredare då det medger direktåtkomst av fler ärendekategorier än vad som lades fram i utredningen. ISF har tidigare tillstyrkt utredningens förslag om direktåtkomst till socialförsäkringsdatabasen, men har också påpekat vikten av att den faktiska användningen av direktåtkomsten till databasen är väl avvägd och sker på ett sådant sätt att den personliga integriteten för dem som berörs skyddas.

Förslaget innebär att Migrationsverket ska få direktåtkomst till bland annat socialförsäkringsdatabasen hos Försäkringskassan. Flera myndigheter har i dag direktåtkomst till uppgifter i socialförsäkringsdatabasen. ISF instämmer visserligen i utskottets bedömning att om sådan direktåtkomst ska ges bör den framgå av lag. Vi anser dock att underlaget inte är tillräckligt för att bedöma om fördelarna med direktåtkomst väger tyngre än de risker för integritetsintrång som en direktåtkomst kan innebära.

Utskottet hänvisar i promemorian till den tidigare utredningens resonemang och menar att direktåtkomst leder till ökad effektivitet och kortare handläggningstider, som gynnar både arbetskraftsinvandrare och de företag som vill anställa dem. Utskottet bemöter dock inte det som anfördes i remissvaren till utredningen om bland annat alternativ till direktåtkomst (elektroniskt utlämnande) och svårigheter med direktåtkomst och föreskrifter. Av promemorian framgår också att regeringen nu har beslutat om förordningsändringar som innebär att uppgifter på begäran ska lämnas ut från beskattningsdatabasen och socialförsäkringsdatabasen till Migrationsverket (elektroniskt utlämnande). I promemorian utvecklas inte om detta förfarande kan vara tillräckligt för att uppfylla behovet (samhällsintresset). Om det finns ett förfarande som är lika effektivt som direktåtkomst och dessutom utgör en lägre risk för integritetsintrång kan

samhällsintresset inte anses väga lika tungt. Promemorian ger inget svar på detta. I promemorian anges också att handläggningstiden har minskat enligt Migrationsverkets årsredovisning för 2019. Det anges inte hur detta eventuellt påverkar avvägningen som ska göras.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Eva-Lo Ighe. Myndighetsjuristen Malin Albertsson har varit föredragande. Vid den slutliga handläggningen har chefsjuristen Anna Samuelsson, enhetscheferna Ola Leijon, Mats Granér och Pererik Bengtsson, HR-ansvariga Caroline Carlsson och den administrativa chefen Annika Stegarp Perman deltagit.

Eva-Lo Ighe

Malin Albertsson